

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 10 червня 2026 р. № 751

ПОРЯДОК

реалізації експериментального проекту щодо забезпечення
внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості

1. Цей Порядок визначає механізм реалізації експериментального проекту щодо придбання житла у сільській місцевості для проживання внутрішньо переміщених осіб (далі — експериментальний проект).

2. Учасниками експериментального проекту є:

1) внутрішньо переміщені особи;

2) юридичні та фізичні особи, фізичні особи — підприємці — власники житлових приміщень незалежно від форми власності, які мають намір продати житло у сільській місцевості;

3) органи місцевого самоврядування, а саме виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, військові адміністрації населених пунктів (у разі їх утворення), які формують фонди житла для тимчасового проживання.

3. Метою реалізації експериментального проекту є запровадження механізму придбання та використання житла у сільській місцевості для проживання внутрішньо переміщених осіб з урахуванням їх фінансово-майнового стану, що сприятиме інтеграції внутрішньо переміщених осіб, які втратили житло або вимушено покинули своє житло внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України, в територіальній громаді за новим місцем проживання.

Джерелами фінансування експериментального проекту є кошти місцевого та/або державного бюджету та/або інші джерела, не заборонені законодавством. Придбання, утримання, експлуатація та ремонт житла у сільській місцевості може здійснюватися виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, військовими адміністраціями населених пунктів (у разі їх утворення), які формують фонди житла для тимчасового проживання, із залученням коштів міжнародних донорів, міжнародної технічної допомоги, добровільних внесків фізичних і юридичних осіб та/або інших джерел, не заборонених законодавством.

Координатором експериментального проекту є Мінсоцполітики.

4. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

житло у сільській місцевості — житловий будинок, розташований на території села або селища (у тому числі села або селища, що перебуває за межами територій відповідних територіальних громад, зокрема на території

іншої області) на земельній ділянці, право на яку зареєстровано у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно, яке включене до фонду відповідної територіальної громади і використовується як житло для тимчасового проживання відповідно до цього Порядку, за яким відсутня заборгованість за спожиті житлово-комунальні послуги, який не перебуває в арешті та немає інших обтяжень;

особи, які мають право на отримання житла у сільській місцевості (далі — користувачі), — внутрішньо переміщені особи, які перемістилися з територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією територій, включених до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінрозвитку, для яких не визначена дата завершення бойових дій або тимчасової окупації, і які відповідають критеріям, встановленим пунктом 6 цього Порядку.

Термін “непрацююча працездатна особа” вживається у значенні, наведеному у Законі України “Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім’ям”.

5. Забороняється придбання у сільській місцевості житла, яке потребує капітального ремонту або реконструкції, не підключене до електричних мереж, без централізованого або індивідуального опалення та стосовно якого відсутні розрахунки щодо можливості утримання такого житла протягом наступних трьох років за рахунок коштів місцевого бюджету та/або інших джерел, не заборонених законодавством.

6. Користувачами можуть бути внутрішньо переміщені особи, які відповідають одночасно таким критеріям:

1) особа та члени її домогосподарства не мають власного житлового приміщення, розташованого на території, не включений до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінрозвитку, для яких не визначена дата завершення бойових дій (припинення можливості бойових дій) або тимчасової окупації, чи їх житлове приміщення незалежно від загальної площі знищено або пошкоджено (до ступеня, непридатного для проживання) і відомості про таке приміщення внесено до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, або щодо такого приміщення наявні акт комісійного обстеження об’єкта, пошкодженого внаслідок збройної агресії Російської Федерації, та/або звіт із технічного обстеження, складені відповідно до Порядку виконання невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов’язаних із пошкодженням будівель та споруд, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2022 р. № 473 (Офіційний вісник України, 2022 р., № 37, ст. 1981);

2) щодо особи або будь-кого із членів її домогосподарства в установленому порядку не прийнято рішення стосовно надання компенсації за знищений об'єкт нерухомого майна та не надано компенсації за знищений об'єкт нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, стосовно знищеного житлового приміщення/частини житлового приміщення, що перебувало на праві власності такої особи, або не було надано житловий ваучер у порядку, встановленому постановою Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2025 р. № 1176 “Про затвердження Порядку надання допомоги для вирішення житлового питання окремим категоріям внутрішньо переміщених осіб, що проживали на тимчасово окупованій території, та внесення змін до Порядку ведення Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України” (Офіційний вісник України, 2025 р., № 83, ст. 5670);

3) особою та/або членом її домогосподарства протягом шести місяців перед поданням заяви про отримання в користування житла у сільській місцевості не здійснено купівлі земельної ділянки вартістю понад 100 тис. гривень та/або транспортного засобу (механізму), що підлягає реєстрації в установленому законодавством порядку, з року випуску якого минуло менш як п'ять років (крім мопеда або причепа). При цьому не враховуються мотоцикли, вартість яких на дату набуття права власності не перевищує 13 розмірів прожиткового мінімуму, встановленого для осіб, які втратили працездатність, на 1 січня року, в якому укладено договір користування житлом у сільській місцевості; самостійно зібрані транспортні засоби; транспортні засоби, придбані особою з інвалідністю I та II групи; транспортні засоби, одержані безоплатно чи придбані на пільгових умовах через органи соціального захисту населення/одержані через благодійні організації, у тому числі за рахунок грошової допомоги на придбання автомобіля; транспортні засоби, які перебувають у розшуку у зв'язку з незаконним заволодінням або фізично знищені, що підтверджується відповідними документами; транспортні засоби, придбані батьками — вихователями дитячих будинків сімейного типу, багатодітними сім'ями та сім'ями з дітьми з інвалідністю, сім'ями з особами з інвалідністю I та II групи, які досягли 80-річного віку.

Якщо документи (відомості про документи), передбачені цим пунктом, наявні в державних електронних інформаційних ресурсах, вони можуть бути отримані шляхом електронної інформаційної взаємодії.

7. Першочергове право на отримання житла у сільській місцевості мають:

багатодітні сім'ї;

особи з інвалідністю (разом із членами їх домогосподарства) та сім'ї, у складі яких є дитина/діти з інвалідністю;

особи із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

особи старші 23 років, які до досягнення 18-річного віку мали статус дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування;

особи похилого віку.

8. Рішення про придбання житла у сільській місцевості приймається з урахуванням наявної пропозиції щодо продажу житла на території відповідної територіальної громади, потреб внутрішньо переміщених осіб у житлі, спроможності виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, військових адміністрацій населених пунктів (у разі їх утворення), які формують фонди житла для тимчасового проживання, щодо придбання житла у сільській місцевості, в тому числі на умовах співфінансування з державного та місцевого бюджету та/або інших джерел, не заборонених законодавством, та щодо подальшого забезпечення його утримання за рахунок місцевого бюджету та/або інших джерел, не заборонених законодавством.

9. Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, військові адміністрації населених пунктів (у разі їх утворення), які формують фонди житла для тимчасового проживання, разом з користувачами із залученням органів державної влади, установ та організацій, громадських об'єднань, благодійних організацій, рад з питань внутрішньо переміщених осіб, волонтерів здійснюють пошук житла у сільській місцевості, що може бути придбане на території відповідної територіальної громади, за межами територій відповідних територіальних громад, зокрема на території іншої області, та надано для тимчасового проживання користувачів та членів їх домогосподарств або членів кількох домогосподарств, а також здійснюють попереднє узгодження з власниками такого житла попередньої вартості та можливості придбання житла.

10. Протягом трьох календарних днів з моменту узгодження з власником житла умов, передбачених пунктом 9 цього Порядку, користувачі подають до виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, військових адміністрацій населених пунктів (у разі їх утворення), які формують фонди житла для тимчасового проживання, заяву про надання у користування житла у сільській місцевості (далі — заява).

Заява повинна містити дані про користувача та членів його домогосподарства, а саме прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дату народження, реквізити документа, що посвідчує особу, реєстраційний номер облікової картки платника податків (крім фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомили про це

відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті громадянина України), реквізити довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи.

Заява може бути подана у паперовій формі (шляхом особистого звернення або надіслана засобами поштового зв'язку) або в електронній формі через веб-портал електронних послуг Пенсійного фонду України (з накладенням кваліфікованого електронного підпису або удосконаленого електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису відповідно до Закону України “Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги”). Одержані органами Пенсійного фонду України заяви не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з дня їх надходження передаються до виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, військових адміністрацій населених пунктів (у разі їх утворення), які формують фонди житла для тимчасового проживання.

11. Заява є підтвердженням згоди користувача та членів його домогосподарства на переїзд до територіальної громади та проживання у житлі у сільській місцевості на умовах, встановлених цим Порядком.

12. У заяві зазначаються відомості про:

1) документи, що посвідчують особу користувача та членів його домогосподарства.

У разі подання заяви уповноваженим представником користувача пред'являються документи, що посвідчують особу представника, та копія довіреності;

2) довідку про взяття внутрішньо переміщеної особи на облік в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб та відповідні довідки членів домогосподарства (за наявності);

3) документи, видані органами державної реєстрації актів цивільного стану або судом, що підтверджують родинні відносини користувача та членів його домогосподарства (свідоцтво про народження, свідоцтво про шлюб, посвідчення опікуна або піклувальника тощо);

4) реєстраційний номер облікової картки платника податків (крім фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті громадянина України).

Документи та/або інформація, зазначені у цьому пункті, отримуються виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, військовими адміністраціями населених пунктів (у разі їх утворення), які формують фонди житла для тимчасового проживання, на підставі відомостей, зазначених у заяві, шляхом отримання інформації у порядку електронної інформаційної взаємодії інформаційно-комунікаційних систем.

Копії документів, зазначених у цьому пункті, подаються заявником лише у разі відсутності необхідних відомостей у відповідних інформаційно-комунікаційних системах або неможливості їх отримання у порядку електронної інформаційної взаємодії.

13. Електронна інформаційна взаємодія, передбачена цим Порядком, здійснюється з використанням засобів системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів “Трембіта” з дотриманням вимог Законів України “Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги”, “Про захист персональних даних”, “Про публічні електронні реєстри” і “Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах”.

Обсяг і структура даних, якими обмінюються суб’єкти електронної взаємодії через програмні інтерфейси електронних інформаційних ресурсів (сервіси), визначаються договорами про інформаційну взаємодію, укладеними відповідно до Порядку електронної (технічної та інформаційної) взаємодії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2016 р. № 606 (Офіційний вісник України, 2016 р., № 73, ст. 2455; 2023 р., № 11, ст. 721).

У разі відсутності технічної можливості для здійснення передачі даних засобами системи електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів “Трембіта” електронна інформаційна взаємодія може здійснюватися з використанням інших інформаційно-комунікаційних систем з дотриманням вимог щодо захисту інформації відповідно до Закону України “Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах”.

14. До заяви додаються:

1) копії документів, які підтверджують відповідність користувача критеріям, передбаченим пунктом 6 цього Порядку (за наявності);

2) повідомлення в довільній формі про наявність чи відсутність у користувача та членів його домогосподарства власного житлового приміщення, розташованого на території, не включеній до переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, затвердженого Мінрозвитку, для яких не визначена дата завершення бойових дій (припинення можливості бойових дій) або тимчасової окупації, чи житлового приміщення незалежно від загальної площі, яке було знищено або пошкоджено (до ступеня, непридатного для проживання) і відомості про яке внесено до Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, або щодо якого наявні акт комісійного обстеження об’єкта, пошкодженого внаслідок збройної агресії Російської Федерації, та/або звіт технічного обстеження, складені відповідно до Порядку виконання невідкладних робіт щодо ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації, пов’язаних із пошкодженням будівель та

споруд, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 квітня 2022 р. № 473 (Офіційний вісник України, 2022 р., № 37, ст. 1981);

3) згода осіб, які не перебувають у родинних зв'язках та виявили бажання спільно проживати у житлі в сільській місцевості, — у разі подання заяви з метою забезпечення спільного проживання таких осіб у житлі в сільській місцевості за умови дотримання вимог, встановлених цим Порядком.

15. Прийняття рішення щодо доцільності придбання зазначеного в заяві житла у сільській місцевості здійснюється протягом трьох календарних днів з дня проведення обстеження об'єкта нерухомості з метою визначення його відповідності мінімальним вимогам до споживчої якості житла.

16. Обстеження житла з метою визначення його відповідності мінімальним вимогам до споживчої якості житла здійснюється тимчасовою комісією з обстеження, яка утворюється при відповідному виконавчому органі сільської, селищної, міської ради, військовій адміністрації населеного пункту (у разі її утворення), які формують фонди житла для тимчасового проживання.

Тимчасова комісія з обстеження формується у складі не менш як сім осіб, у тому числі голова, заступник голови та секретар.

Персональний склад тимчасової комісії з обстеження затверджується рішенням виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, військової адміністрації населеного пункту (у разі її утворення), які формують фонди житла для тимчасового проживання.

До складу тимчасової комісії з обстеження залучаються:

представники рад з питань внутрішньо переміщених осіб;

представники громадських об'єднань, благодійних і міжнародних організацій (за згодою);

представники територіального органу державного нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки, територіальних органів державного нагляду (контролю) у сфері санітарного законодавства, санітарного та епідемічного благополуччя населення, уповноваженого органу містобудування та архітектури сільської, селищної, міської ради (у випадках, визначених законодавством, — уповноваженого органу містобудування та архітектури місцевої держадміністрації), уповноваженого органу сільської, селищної, міської ради (у випадках, визначених законодавством, — уповноваженого органу місцевої держадміністрації) у сфері земельних відносин.

Обстеження житла у сільській місцевості тимчасовими комісіями з обстеження здійснюється у присутності власника житла або уповноваженої ним особи.

17. Результати обстеження відображаються в акті обстеження житла у сільській місцевості (далі — акт обстеження), який повинен містити висновок про відповідність мінімальним вимогам до споживчої якості житла та можливості використання об'єкта нерухомості як житла у сільській місцевості.

До акта обстеження як його невід'ємна частина можуть долучатися матеріали фото-, відеофіксації, креслення, інша документація (виписки з документів), відомості з якої внесено до акта обстеження.

18.3 урахуванням акта обстеження виконавчий орган сільської, селищної, міської ради, військова адміністрація населеного пункту (у разі її утворення), які формують фонди житла для тимчасового проживання, узгоджують з власником об'єкта нерухомості остаточну вартість житла у сільській місцевості та приймають рішення про придбання об'єкта нерухомості відповідно до вимог законодавства за рахунок місцевого бюджету та/або інших джерел, не заборонених законодавством.

Придбання житла у сільській місцевості може здійснюватися на умовах співфінансування за рахунок державного та/або місцевих бюджетів та/або інших джерел, не заборонених законодавством.

У разі наявності субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості фінансування придбання житла у сільській місцевості може здійснюватися за рахунок субвенції.

У разі необхідності придбання житла у сільській місцевості за рахунок коштів державного бюджету виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, військові адміністрації населених пунктів (у разі їх утворення), які формують фонди житла для тимчасового проживання, подають заявку до відповідної обласної держадміністрації (військової адміністрації) для надання зазначеної субвенції.

19. Протягом трьох календарних днів з моменту узгодження з власником об'єкта нерухомості остаточної вартості житла у сільській місцевості виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, військові адміністрації населених пунктів (у разі їх утворення), які формують фонди житла для тимчасового проживання, здійснюють укладення договору купівлі-продажу житлового об'єкта у разі наявності рецензованого звіту про оцінку майна житлового об'єкта, що придбавається, дійсного на дату укладення договору купівлі-продажу.

Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, військові адміністрації населених пунктів (у разі їх утворення), які формують фонди житла для тимчасового проживання, забезпечують отримання рецензованого звіту про оцінку майна житлового об'єкта, що придбавається за рахунок державного та/або місцевого бюджетів та/або інших джерел, не заборонених законодавством.

У разі залучення виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, військовими адміністраціями населених пунктів (у разі їх утворення), які формують фонди житла для тимчасового проживання, до фінансування витрат на придбання житла у сільській місцевості коштів державного бюджету укладення договору купівлі-продажу житлового об'єкта здійснюється після надання відповідного фінансування.

20. Залежно від потреб користувачів виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, військові адміністрації населених пунктів (у разі їх утворення), які формують фонди житла для тимчасового проживання, здійснюють самостійно та/або із залученням громадських об'єднань, благодійних і міжнародних організацій обладнання житла засобами безперешкодного доступу або розумне пристосування житла відповідно до Порядку влаштування засобів безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до будинків, будівель, споруд будь-якого призначення, їх комплексів та частин, об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури або їх розумного пристосування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 червня 2021 р. № 668 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 54, ст. 3349).

21. Придбане житло у сільській місцевості включається до житлового фонду відповідної територіальної громади у встановленому законодавством порядку.

22. Житло у сільській місцевості, набуте в межах реалізації експериментального проекту, забороняється відчужувати.

23. Не пізніше п'яти календарних днів з дати взяття житла у сільській місцевості на баланс виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, військові адміністрації населених пунктів (у разі їх утворення), які формують фонди житла для тимчасового проживання, укладають з користувачами договір безоплатного користування житлом у сільській місцевості за формою, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 10 червня 2026 р. № 751 "Про реалізацію експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості" (далі — договір).

24. Договір укладається виконавчим органом сільської, селищної, міської ради, військовою адміністрацією населеного пункту (у разі її утворення), які формують фонди житла для тимчасового проживання, з користувачем та є підставою для вселення користувача та членів його домогосподарства до житла у сільській місцевості.

Невід'ємною частиною договору є акт приймання-передачі (повернення з користування) житла у сільській місцевості, в якому зазначено детальний опис житла, показники лічильників, опис виявлених недоліків, перелік рухомого майна, яке передається (повертається) разом з житлом.

25. Договір укладається на строк до трьох років і може бути продовжений на наступний чи менший погоджений сторонами строк у разі відповідності користувача умовам, встановленим цим Порядком, та у разі, коли користувач не набув іншого місця проживання.

26. У договорі зазначаються члени домогосподарства користувача, які проживатимуть разом з ним і набувають рівних із користувачем прав та обов'язків щодо користування житлом у сільській місцевості.

27. Права та обов'язки сторін визначаються в договорі відповідно до законодавства.

28. Договір, укладений відповідно до цього Порядку, є документом, що підтверджує право на проживання в житлі у сільській місцевості для реєстрації місця проживання користувача та членів його домогосподарства, зазначених у договорі.

29. Вселення користувачів та членів їх домогосподарств до житла у сільській місцевості здійснюється протягом 60 календарних днів з дня укладення договору.

30. Користувачі та члени їх домогосподарств, зазначені у договорі, зобов'язані протягом 30 календарних днів з дати укладення договору зареєструвати в установленому порядку своє місце проживання в житлі у сільській місцевості.

31. У разі закінчення строку дії договору чи його розірвання або визнання недійсним у порядку, визначеному законодавством, користувачі та члени їх домогосподарств повинні знятися із зареєстрованого місця проживання протягом 30 календарних днів з моменту припинення строку дії договору.

32. Договір може бути розірваний у будь-який час за згодою сторін.

33. Користувач та члени його домогосподарства зобов'язані дотримуватися вимог цього Порядку та умов правил користування житлом. Недотримання таких вимог є підставою для припинення права користування житлом у сільській місцевості без надання іншого житла у разі:

1) зміна користувачем та/або членами його домогосподарства місця проживання внаслідок надання їм іншого житла;

2) невідповідності критеріям, визначеним пунктом 6 цього Порядку;

3) неповідомлення про зміну підстав, що дають право на отримання житла у сільській місцевості, зокрема про зміну майнового стану та/або складу домогосподарства, протягом 14 календарних днів з дня настання такої зміни;

4) несприяття непрацюючою особою працездатного віку з числа домогосподарства своїй зайнятості або ненабуття статусу безробітного протягом трьох місяців з дня вселення в житло у сільській місцевості;

5) наявність заборгованості протягом 90 календарних днів за спожиті житлово-комунальні послуги;

6) порушення користувачем та/або членом його домогосподарства правил користування житлом у сільській місцевості, громадського порядку, руйнування чи псування житла у сільській місцевості (його частини);

7) використання житла у сільській місцевості особою, що не є членом домогосподарства користувача (крім спільного проживання осіб, які не мають родинних зв'язків та подали заяву про спільне проживання);

8) надання житла у сільській місцевості в оренду та/або суборенду;

9) знищення або пошкодження (до ступеня, непридатного для проживання) користувачем та/або членами його домогосподарства житла (його частини), рухомого майна (обладнання, устаткування, меблів), яке передано разом з таким житлом у сільській місцевості;

10) смерті користувача за умови непідтвердження протягом 30 календарних днів, що член його домогосподарства, який на момент смерті користувача проживав разом з ним, не є користувачем у розумінні цього Порядку. У разі підтвердження права члена домогосподарства на отримання житла у сільській місцевості відповідно до цього Порядку договір підлягає переукладенню з таким членом домогосподарства.

34. У разі розірвання договору або закінчення строку його дії повернення житла у сільській місцевості виконавчому органу сільської, селищної, міської ради, військовій адміністрації населеного пункту (у разі її утворення), які формують фонди житла для тимчасового проживання, підтверджується шляхом підписання сторонами договору та акта повернення з користування житла у сільській місцевості із зазначенням його технічного стану.

У разі відмови користувача у підписанні акта повернення з користування житла у сільській місцевості такий акт підписується представником виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, військової адміністрації населеного пункту (у разі її утворення), які формують фонди житла для тимчасового проживання, з позначкою про підстави такої відмови.

35. У разі виникнення спору між сторонами договору під час дії договору або у зв'язку із закінченням його строку дії чи його розірванням або відмовою користувача у підписанні акта повернення з користування житла у сільській місцевості сторони договору вживають заходів до вирішення спорів шляхом переговорів.

Якщо відповідний спір неможливо вирішити шляхом переговорів, він вирішується в судовому порядку відповідно до законодавства.

36. Виконавчий орган сільської, селищної, міської ради, військова адміністрація населеного пункту (у разі її утворення), які формують фонди

житла для тимчасового проживання, протягом семи календарних днів з дня розірвання договору або закінчення строку його дії здійснюють заходи щодо вселення нового користувача до житла у сільській місцевості.

37. Виконавчий орган сільської, селищної, міської ради, військова адміністрація населеного пункту (у разі її утворення), які формують фонди житла для тимчасового проживання, здійснюють заходи щодо вселення нового користувача та членів його домогосподарства відповідно до вимог цього Порядку у строк, що не перевищує 60 календарних днів з дати розірвання договору або закінчення строку його дії, з оприлюдненням інформації стосовно пошуку нового користувача житла на своїх офіційних веб-сайтах.

38. Виконавчий орган сільської, селищної, міської ради, військова адміністрація населеного пункту (у разі її утворення) забезпечує оприлюднення у формі відкритих даних на Єдиному державному веб-порталі відкритих даних інформації про реалізацію експериментального проєкту, зокрема щодо житла у сільській місцевості, придбаного та використаного для проживання внутрішньо переміщених осіб, забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом, його доступності та результати обстеження, а також обсяги і джерела фінансування заходів, передбачених цим Порядком, у первинній (неагрегованій) формі, крім інформації з обмеженим доступом.

39. Пріоритетність вселення до житла у сільській місцевості мають користувачі та члени їх домогосподарств, які раніше подали заяву, фінансування за якою не виділено.

40. Виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, військові адміністрації населених пунктів (у разі їх утворення), які формують фонди житла для тимчасового проживання, здійснюють один раз на рік з дня укладення договору заходи щодо обстеження стану переданого в користування житла у сільській місцевості та іншого майна і складають акт обстеження стану переданого в користування житла та іншого майна.

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 10 червня 2026 р. № 751

ТИПОВИЙ ДОГОВІР
безоплатного користування житлом у сільській місцевості

_____ 20__ р. _____
(найменування населеного пункту)

_____ (найменування виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, військової адміністрації населеного пункту (у разі її утворення))

в особі _____,
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

що діє на підставі _____ (далі — наймодавець), з однієї сторони,
і громадянин _____
(прізвище, власне ім'я, по батькові (у разі наявності))

(далі — користувач), з іншої сторони (далі — сторони), уклали договір про таке.

Предмет договору та зобов'язання сторін

1. Наймодавець відповідно до акта приймання-передачі житла у сільській місцевості, оформленого згідно з додатком, безоплатно надає користувачу та членам його домогосподарства _____
(прізвище,

_____ власне ім'я та по батькові (за наявності))

у тимчасове користування житло у сільській місцевості на строк до _____ 20__ р., що розташоване за адресою: _____,

загальною площею _____ кв. метрів, що складається з _____ кімнат житловою площею _____ кв. метрів, у тому числі кімнати площею _____ кв. метрів, кімнати площею _____ кв. метрів, кухні площею _____ кв. метрів, обладнаної _____
(обладнання,

_____ його технічний стан)

вбиральні площею _____ кв. метрів, обладнаної _____
(обладнання,

_____ його технічний стан)

ванної кімнати площею _____ кв. метрів, обладнаної _____
(обладнання,

його технічний стан)

коридору площею _____ кв. метрів, передпокою площею _____ кв. метрів.

Житло у сільській місцевості обладнане _____
(водопостачання (холодне, гаряче),

опалення (центральне, індивідуальне, пічне), каналізація,

газопостачання, електроосвітлення)

2. Наймодавець зобов'язується:

здійснювати обслуговування будинку, забезпечувати роботу технічного обладнання відповідно до вимог законодавства;

забезпечувати надання комунальних послуг;

доводити до відома користувача встановлені тарифи на житлово-комунальні та інші послуги і розміри щомісячних платежів за надання таких послуг;

здійснити заходи із вселення користувача протягом 60 календарних днів;

здійснити самостійно та/або із залученням громадських об'єднань, благодійних і міжнародних організацій обладнання житла засобами безперешкодного доступу або розумне пристосування житла відповідно до Порядку влаштування засобів безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до будинків, будівель, споруд будь-якого призначення, їх комплексів та частин, об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури або їх розумного пристосування, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 червня 2021 р. № 668 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 54, ст. 3349).

3. Наймач зобов'язується:

використовувати житло у сільській місцевості за призначенням;

дотримуватися Порядку реалізації експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 червня 2026 р. № 751 "Про реалізацію експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості", та умов користування приміщенням;

не допускати самовільного перепланування житла у сільській місцевості, руйнування конструкцій будинку, заміни та перестановки технічного обладнання;

забезпечити цілісність пломб приладів обліку (у разі їх наявності) води, теплопостачання та газопостачання, не допускати самовільного втручання в роботу цих приладів;

своєчасно вносити у встановлені строки плату за комунальні та інші послуги, економно використовувати воду, газ, електричну і теплову енергію;

дотримуватися правил пожежної безпеки;

допускати у житло у сільській місцевості та інші займані користувачем приміщення працівників виконавця послуг або підприємств водо-, теплопостачання та водовідведення (за наявності);

під час виселення разом з членами домогосподарства з житла у сільській місцевості звільнити і здати його відповідно до акта повернення з користування житла у сільській місцевості, оформленого згідно з додатком, наймодавцю в належному технічному і санітарному стані.

Права сторін

4. Наймодавець має право:

вимагати від користувача дотримання Порядку реалізації експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 червня 2026 р. № 751 “Про реалізацію експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості”, умов користування приміщенням та своєчасне внесення ним плати за спожиті житлово-комунальні послуги;

виступати з ініціативою щодо розірвання договору у разі невиконання або неналежного виконання користувачем умов договору;

вживати необхідних заходів для виселення користувача та членів його домогосподарства, якщо житло у сільській місцевості перебуває в аварійному стані.

5. Користувач має право:

вимагати від наймодавця згідно із законодавством та договором виконання покладених на нього обов’язків;

має переважне право на продовження строку дії договору за умови його належного виконання.

Відповідальність сторін

6. Наймодавець несе відповідальність за невиконанням обов’язків, передбачених договором, згідно із законодавством.

7. Наймодавець, користувач та члени його домогосподарства за порушення умов договору несуть відповідальність згідно із законодавством.

Інші умови

8. Договір може бути розірваний за ініціативою будь-якої сторони за наявності умов і в порядку, передбачених законодавством.

9. Спори та розбіжності, що можуть виникати між сторонами під час виконання умов договору, якщо вони не будуть вирішені за згодою сторін, вирішуються в судовому порядку відповідно до законодавства.

10. Наймач не має права приватизувати, обміняти та здійснити поділ житла у сільській місцевості, здавати його в піднайм або вселяти до нього інших громадян.

Після закінчення строку, встановленого для тимчасового проживання, наймач зобов'язаний звільнити надане житло у сільській місцевості або продовжити строк дії договору за згодою.

11. Підставами для дострокового припинення права користувача на користування житлом у сільській місцевості є умови, передбачені Законом України “Про основні засади житлової політики”.

12. Договір складено в двох примірниках, що мають однакову юридичну силу, один з яких зберігається у наймодавця, другий — у користувача. Договір набирає чинності з дня його підписання.

Адреса та підписи сторін

Наймодавець	Користувач
_____	_____
(найменування посади)	(прізвище, власне ім'я,
_____	_____
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))	по батькові (за наявності)
_____	_____
(адреса та номер телефону)	(адреса та номер телефону)
_____	_____
(підпис)	(підпис)

_____

Додаток до
Типового договору

АКТ
приймання-передачі (повернення з користування)
житла у сільській місцевості

_____ 20__ р. _____
(найменування населеного пункту)

Наймодавець _____
(найменування, місцезнаходження, код згідно з ЄДРПОУ)

в особі _____,
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

який діє на підставі _____, та
користувач _____
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

склали цей акт з метою укладення (припинення) договору безоплатного користування житлом у сільській місцевості (далі — договір).

Дата укладення (припинення) договору _____.

Підстава для укладення (припинення) договору _____.

Згідно з цим актом наймодавець (користувач) передає, а користувач (наймодавець) приймає житло у сільській місцевості, що належить до комунальної власності _____.
(найменування територіальної громади)

Місцезнаходження житла у сільській місцевості _____.

Загальна площа житла у сільській місцевості (кв. метрів) _____,
у тому числі житлова площа _____.

Інформація про майно, яке передається разом з житлом у сільській місцевості _____.

Покази лічильників _____.

Станом на дату складання цього акта житло у сільській місцевості перебуває у _____.
(стан житла задовільний/незадовільний/аварійний)

Цим актом користувач (наймодавець) засвідчує, що отримав від наймодавця (користувача) житло у сільській місцевості.

Наймодавець

Користувач

_____
(найменування посади)

_____
(прізвище, власне ім'я,

_____
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

_____
по батькові (за наявності))

_____
(підпис)

_____
(підпис)

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 10 червня 2026 р. № 751

ЗМІНИ,

що вносяться до Порядку та умов надання та використання
у 2026 році субвенції з державного бюджету місцевим
бюджетам на формування фондів житла для тимчасового
проживання або підтриманого проживання евакуйованих та
внутрішньо переміщених осіб і заходів щодо забезпечення
їх житлом у сільській місцевості

1. Абзац четвертий пункту 2 після слів “або уповноваженими ними органами згідно з” доповнити словами і цифрами “Порядком реалізації експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 10 червня 2026 р. № 751 “Про реалізацію експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості”,”.

2. У пункті 4:

1) абзац перший після слів “Кошти субвенції” доповнити словами і цифрами “, крім коштів, які використовуються для придбання житла згідно з Порядком реалізації експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 10 червня 2026 р. № 751 “Про реалізацію експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості”,”;

2) абзац четвертий після слів “Кошти субвенції” доповнити словами і цифрами “, крім коштів, які використовуються для придбання житла згідно з Порядком реалізації експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 10 червня 2026 р. № 751 “Про реалізацію експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості”,”;

3) доповнити пункт абзацами такого змісту:

“Головний розпорядник субвенції розглядає заявки на придбання житла, які надійшли від обласних держадміністрацій (військових адміністрацій), та вносить пропозиції, подані згідно з цим пунктом, для їх включення до проекту акта Кабінету Міністрів України щодо розподілу між місцевими бюджетами субвенції на придбання житла у сільській місцевості згідно з Порядком реалізації експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості,

затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 10 червня 2026 р. № 751 “Про реалізацію експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості”.

3. Абзац перший пункту 5 замінити трьома абзацами такого змісту:

“5. Субвенція використовується розпорядниками субвенції за місцевими бюджетами для:

оплати товарів, зокрема придбання будівельних товарів, необхідних для проведення таких робіт, та модульних будиночків або каркасно-щитових конструкцій (елементів), робіт та послуг для будівництва нового житла, реконструкції, ремонту фондів, а також переобладнання нежитлових приміщень у житлові для формування фондів (далі — товари, роботи і послуги);

придбання житла згідно з Порядком реалізації експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 10 червня 2026 р. № 751 “Про реалізацію експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості” для його використання як житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб (далі — придбання житла у сільській місцевості).”.

У зв’язку з цим абзаци другий — п’ятий вважати відповідно абзацами четвертим — сьомим.

4. Абзац перший пункту 6 викласти в такій редакції:

“6. Умовами надання субвенції, крім придбання житла в сільській місцевості, є:”.

5. Доповнити Порядок та умови пунктом 6¹ такого змісту:

“6¹. Умовами надання субвенції на придбання житла у сільській місцевості є:

нерозміщення житла на території населеного пункту, розташованого на території можливих бойових дій, території активних бойових дій або тимчасово окупованій території, для яких не визначена дата завершення активних бойових дій та тимчасової окупації та дата припинення можливості бойових дій;

наявність обґрунтування спроможності подальшого утримання житла у сільській місцевості за рахунок місцевих бюджетів та/або інших джерел, не заборонених законодавством, що підтверджується гарантійним листом заявників, який додається до поданої заявки;

наявність розрахунка загальних витрат, пов’язаних з придбанням житла у сільській місцевості, які включають вартість житла, витрати,

пов'язані з його придбанням, у тому числі із сплатою податків, зборів, обов'язкових платежів;

відповідність отримувача та членів його домогосподарства вимогам, визначеним Порядком реалізації експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 10 червня 2026 р. № 751 “Про реалізацію експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості”.

Максимальний розмір субвенції на придбання одного об'єкта нерухомого майна не може перевищувати 500 тис. гривень з урахуванням податків, зборів та платежів, необхідних для здійснення заходів з реєстрації об'єкта нерухомості. У разі коли вартість об'єкта перевищує зазначену суму, різниця може фінансуватися за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством, на умовах співфінансування.”.

6. У пункті 9:

1) в абзаці першому слово і цифри “пунктами 4—6, 10, 11” замінити словом і цифрами “пунктами 4—6, 6¹, 10, 11”;

2) після абзацу третього доповнити пункт новим абзацом такого змісту:

“Обласні держадміністрації (військові адміністрації) забезпечують збір від заявників заявок на придбання житла у сільській місцевості відповідно до цих Порядку та умов і прийняття рішення щодо спрямування субвенції на придбання житла у сільській місцевості у межах поточного бюджетного періоду щомісяця до 5 числа.”.

У зв'язку з цим абзац четвертий вважати абзацом п'ятим.

7. Пункт 13 доповнити абзацами такого змісту:

“Обласна держадміністрація (військова адміністрація) забезпечує повернення з бюджету місцевого самоврядування розподіленого обсягу субвенції (або її частини), що не використаний у 40-денний строк, що передбачалася для придбання житла у сільській місцевості, до обласного бюджету для його подальшого перерозподілу та використання для придбання житла у сільській місцевості відповідно до цих Порядку та умов.

Головний розпорядник субвенції вносить Кабінетові Міністрів України пропозиції щодо перерозподілу обсягу субвенції на придбання житла у сільській місцевості між обласними бюджетами у разі звернення обласних держадміністрацій (військових адміністрацій) з відповідним обґрунтуванням щодо зміни обсягу наданої субвенції.”.

8. Доповнити Порядок та умови пунктом 13¹ такого змісту:

“13¹. Розподіл обсягу субвенції на придбання житла у сільській місцевості здійснюється в порядку, встановленому цим пунктом, без урахування норм пунктів 9—13 цих Порядку та умов.

Заявники протягом семи днів з моменту узгодження з власником об'єкта нерухомості остаточної вартості придбання житла подають відповідним обласним держадміністраціям (військовим адміністраціям) інформацію про об'єкти, які планується придбати, з урахуванням вимог Порядку реалізації експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 червня 2026 р. № 751 “Про реалізацію експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості”, та потреби в отриманні субвенції на придбання житла у сільській місцевості.

До заявки додаються документи, що підтверджують:

відповідність житла вимогам, встановленим Порядком реалізації експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 10 червня 2026 р. № 751 “Про реалізацію експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості”;

інформацію про наявність потенційного отримувача житла у сільській місцевості з урахуванням вимог, встановлених Порядком реалізації експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 10 червня 2026 р. № 751 “Про реалізацію експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості”.

Обласні держадміністрації (військові адміністрації) щомісяця до 5 числа на підставі отриманої від заявників інформації про житло у сільській місцевості та потреби в отриманні субвенції на придбання житла у сільській місцевості узагальнюють інформацію та інформують головного розпорядника субвенції про потребу в субвенції на придбання житла у сільській місцевості та об'єкти, які планується придбати у сільській місцевості.

Інформація, передбачена абзацами третім та четвертим цього пункту, подається в електронній формі та містить відомості про отримувача житла у сільській місцевості та членів його домогосподарства, які містяться в заяві про надання у користування житла у сільській місцевості, поданій відповідно до Порядку реалізації експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 червня 2026 р. № 751 “Про реалізацію експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості”.

Головний розпорядник субвенції у порядку надходження від обласних держадміністрацій (військових адміністрацій) інформації про потребу у субвенції на придбання житла у сільській місцевості надсилає інформацію

про отримувачів житла у сільській місцевості та членів їх домогосподарств до Мінфіну для здійснення верифікації відповідно до Закону України “Про верифікацію та моніторинг державних виплат”.

Мінфін за результатами верифікації інформації про отримувачів житла у сільській місцевості та членів їх домогосподарств надає головному розпоряднику субвенції рекомендації щодо проведення додаткової перевірки інформації, що містить невідповідності, за наявності на інформаційно-аналітичній платформі електронної верифікації та моніторингу інформації, передбаченої статтею 13 Закону України “Про верифікацію та моніторинг державних виплат”. Головний розпорядник субвенції забезпечує опрацювання рекомендацій та повідомляє Мінфіну про прийняті рішення.

З метою здійснення верифікації укладається договір про інформаційну взаємодію між Мінфіном та головним розпорядником субвенції на придбання житла у сільській місцевості, яким регулюються питання щодо механізму та каналів інформаційного обміну, строків, обсягу та змісту інформації, що передається в рамках такої інформаційної взаємодії.

Головний розпорядник субвенції подає пропозиції до проекту акта Кабінету Міністрів України щодо розподілу обсягу субвенції на придбання житла у сільській місцевості, сформовані, зокрема, з урахуванням результатів опрацювання рекомендацій Мінфіну.”.

9. Абзац перший пункту 15 викласти в такій редакції:

“15. Придбання житла у сільській місцевості, закупівля товарів, робіт і послуг за рахунок субвенції здійснюються в установленому законодавством порядку.”.

10. Абзац перший пункту 16 після слів “здійснюються відповідно до” доповнити словами і цифрами “Порядку реалізації експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 червня 2026 р. № 751 “Про реалізацію експериментального проекту щодо забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом у сільській місцевості”,”.

11. Пункт 21 доповнити абзацом такого змісту:

“звіт про придбане житло у сільській місцевості, що включає фотографії придбаного об’єкта, копію договору купівлі-продажу, копію договору безоплатного користування, укладеного з внутрішньо переміщеною особою, — щомісяця не пізніше 10 числа.”.
